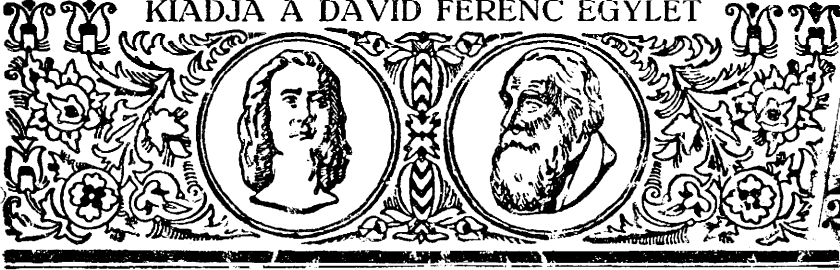

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSOS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: DR. BOROS GYÖRGY.

Az anyák napja.

Luk. 1, 47–53.

Akkor monda Mária: Magasztalja az én lelkem az Urat,

És örvendez az én lelkem az én megtartó Istenemben.

Mert reá tekintett az ő szolgáló leányának alázatos állapotjára; mert imé mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetségek.

Mert nagy dolgokat cselekedék velem a Hatalmas; és szent az ő neve!

És az ő irgalmassága nemzedékről-nemzedékre legyen azokon, akik őt félik.

Hatalmas dolgot cselekedék karjának ereje által; elszéleszté az ő szívök gondolatában felfuvalkodottakat.

Hatalmasokat dönté le trónjaikról és alázatosokat magasztalt fel.

Ehézöket töltött be javakkal és gazdagokat küldött el üresen.

Felvévé Izraelnek, az ő szolgálójának ügyét, hogy megemlékezzék.

A Szentírás gyöngyszemei között is a legragyogóbbak közé tartozik a fenti ima: Máriának, Jézus anyjának imádsága. Erzsébet, Zakariásnak, a jeruzsálemi főpapnak a felesége, Keresztelő János, a szigorú erkölcsű prófétának az anyja, meglátogatja a Jézus anyját: Máriát még mielőtt megjósolt gyermekük megszületett volna. Mindketten áldott állapotban vannak. Mindketten telve vannak Isten iránt való végtelen hálával és tisztelettel, hogy Isten őket megáldotta az anyaság magas sztos hivatásával. Repes a szívök, boldogsággal teljes egész lényük, mert érzik, hogy Isten céljainak állanak szolgálatában. A Szentírás gyönyörű legendából font koszorúval ékesítette fel Erzsébetnek és Máriának anyai hivatását.

Kolekion "JOS BOUR UR IAK
str. Gai Moullov 1.

Ne féljünk attól, hogy nem leszünk jó unitáriusok, ha a legendákban gyönyörködünk, ha azokban mélységes mély igazságot találunk. Vannak örökkévaló eszmék, amelyeket nem tudunk másképpen kifejezni és szemléltetni, mint legendákkal, vagy a költészet más formájával. Minden régi legendának a csillogó virágdisze alatt egy szerényen elhelyezkedő rejtett eszme-mag van, amelyből a vallás-erkölcsi életnek terebélyes fája kél ki. Amely nép nem tud legendákat, mondákat teremteni, annak a lelke szegény, életereje aláhanyatlott és saját magának ásogatja a sírját.

A Jézus születése körüli legendák az *anyaság* erkölcsi nagyságát, értékét és jelentőségét jelképezik, ábrázolják. Tekintsük ezeket ilyeneknek s mindjárt megértjük, hogy Mária és Erzsébet nemcsak a maguk nevében, hanem általában az igazi jó édes anyák nevében adnak hálát az Istennek, az *anyai, teremő hivatásért*. Erzsébet és Mária abban is a jó anyák megismeréséhez, hogy leendő gyermekükben Isten szolgáját, prófétáját sejtik, előre érzik. Az igazi erkölcsi magaslaton álló anyában a gyermekszületés nemcsak egy élettani folyamat, hanem *hittelteljes hivatás*. A jó anya csak akkor boldog, ha gyermekét Istennek szentelheti, vagy ha abban a hitben lehet, hogy gyermeke Isten utjáról, az erény és igazság útjáról nem tér le soha...

Az édes anyák, az istenfélő, munkás, egyszerű, tiszta és az egyszerűségben és tisztaságban önfeláldozó nők a társadalom főnmaradásának, erkölcsi fejlődésének a biztos alapjai. Róluk olyan keveset beszélnek, önfeláldozó munkájukat olyan ritkán ismerik el. Sokszor talán önmaguk, az édes anyák sem tudják: mennyi önfeláldozás, mennyi hősiesség, mennyi érték van bennük.

A májusi szép napok önként kínálkoznak, hogy az édes anyáknak ünnepet rendezzünk. Ünnepet, önként, szívből jövő, Istentől áldott ünnepet azoknak, akiket legjobban szeretünk s akik hálánkra leginkább méltók: az édes anyáknak.

Gyermekek, itt vannak a csodaszép májusi napok... Ne feledkezzetek el arról, aki titeket legjobban szeret: édes anyátokról.

A tavaszi szél.

Jön, mint éjszakára a hajnal,
Jön, kibomlott lobogó

[hajjal.

Jön, mámoros kedvvel,
A tél-havát maga előtt

[üzve.

Majd barkákat illeszt
A rakottya-füzre.

A kezétől pillangós,
Fény-párás az ég;

A földön, előtte,
Hódolnak, hajolnak a
Jegenyék.

És véle táncol, jön a fény.

Jön, mint egy szeszélyes
Szépséges szép

Isten-asszony.

Jön, hogy a téli álomból

Főlébredt mezőkön

Virágot fakasszon.

Izsák Domokos.

Az anya fájdalma.

Sötét szárnyán közelg az éjféli,
Mindenki alszik vánkosán,
Csak egy nő virraszt ágya mellett,
Mint csillag fénye, halovány.
Fájdalma mély, miként a tenger
S bánatja, mint az árny, sötét :
Hisz anya ő, ki haldokolni
Látja egyetlen gyermekét.

Mint rég letépett rózsabimbó,
Ott fekszik a kis csecsemő,
Megtört szemei zárva vannak,
Ajakáról egy hang se jő.
Édes szülője ráborulva
Csókjaival árasztja el,
Úgy hiszi, hogy belé az által
Új erőt, életet lehel.

Hiába! nincsen ír a földön,
Melytől meggyógyúl kis fia,
Hisz az édesanyai csóktól
Meg kellene gyógyulnia!
És feljajdul, szívéhez kapva;
És szól zokogva: „Gyermekem!
Csak egyszer mosolyogj anyádra,
Csak egy hangot rebegj nekem!

Sírv, sírv, mint eddig, szép fiacskám,
Óh mert megöl a némaság!
Sirásodtól szívem föléléd,
Mint langy esőre a virág.
Emlőim, melyeken mosolyogva
Szívál belőlem életet,
Oly régen várnak ajkaidra:
Jer, jer, te meg nem vetheted!“

Így szól az anya s újra jajgat,
És tépi szétbomlott haját;
Majd gyermekét, a már vonagló,
Szeretettel karolja át.
Míg ily anya szerelme őrzi
A haldokló kis csecsemőt,
Nem lesz hatalma a halálnak,
Anyjától elragadni őt.

Szemét függesztve magzatára,
 Sokáig mozdulatlan áll,
 Remegve fél, míg félre pillant,
 Hogy elragadja a halál.
 Gyötrelme, búja csak növekszik,
 Miként az árny, ha alkonyul,
 S mely enyhítné fájdalma lángját,
 Szemeiből már könny se hull.

Éjfélt kong ott künn a toronyban,
 Aztán ismét elcsendesül . . .
 Nagy fájdalmában összeroskad
 Az anya észrevétlenül,
 És a halál — félvén, hogy ébren
 Szerelmével legyőzi őt —
 Mig ájulása tart, sietve
 Karolja fel a csecsemőt.

Vida József.

Anyám!

Van egy szó a földön, amelynek értelme, jelentése nem változott meg ezer, meg ezer év óta.

Van egy drága szó a világon, amely mindenki számára ugyanazt jelenti, egy édes szó, amely nem jelent mást szegény embernek, mint gazdagnak . . . egy áldott szó, amelyet egy ideig — néha sokáig — mosollyal ejt ki az ajkunk, — később és azután örökre csak könnyel . . .

Ezt az egyetlen szót csendben, áhitattal, Istenre gondolva volna csak szabad kiejtenünk, mert a legszebb szó, a legédebb, a legboldogabb szó: anyám!

Nem gondoltak-e arra önök, kedves testvéreim, hogy milyen különös lény is az, akit ez az egyszerű szó jelent nekünk: anyám?! . . . A gyermeke mondja mindig ezt egy asszonynak: anyám, — a két asszony között nincs különbség. Egyik nem előkelőbb, mint a másik, mert mind a kettő egyet és egyenlőt jelent, ezt jelenti: anyám. De rangban mindenkinél feljebb áll. Lehet egy anyának a fia egy állam elnöke, egy ország feje, királya . . . rangban egy fokkal mindig feljebb áll a fiúnál az, aki előtt alázatosan meghajlik a fején a királyi koronával a fiú és ezt mondja: anyám.

*

Van egy asszony a földön, a legszebb, legjobb, legdrágább asszony minden asszonyok között a világon, az, akinek ezt mondjuk: anyám.

Akinek van, nem is tudja, hogy milyen nagy kincsnek a

birtokosa, hogy van, akinek ezt mondhatja: anyám. Akinek van, az nem tudja miye van. Csak akinek sohasem volt, csak az tudja, hogy milyen nagy kincsnek a neve e szó: anyám.

Egy iskolában egy tanár 30 növendékének iskolai dolgozatul ezt a címet adta: Az otthonunk és anyám. — 29 növendék dolgozata semmi különöset nem tartalmazott. Sablonos mondatok voltak mindenikben: amikor elindulok iskolába, megcsókol az anyám . . . ilyenek voltak benne. A harmincadik dolgozat azonban egészen más volt. Csupa vágyódás valaki után és gyöngéd figyelmesség, hűséges engedelmesség valakivel szemben, akit ez a szó jelent: anyám . . . pedig neki fájdalmat és könnyet jelentett, mert neki sohasem volt, akinek ezt mondhasa: anyám.

Kit is jelent ez a szó: anyám? Ki az édesanyám? Mindenki azt felelhetné: Egy asszony, akit azelőtt nem ismertem. Egy idegen asszony, aki előttünk érkezett ide és várt reánk. Egy ismeretlen asszony, akit azelőtt sohasem láttunk, nem tudtunk róla semmit és — mégsem féltünk tőle.

Milyen különös is az, hogy amikor még bölcsőben feküdtünk és nem nőtt ki még a fogunk, az életről semmit sem tudtunk, boldogan csak tejet ittunk, egy asszony ült az ágyunk mellett, féltő gonddal vigyázva ránk, elringatott lágy altató dallal, egy asszony; az édes anyánk. Így találkoztunk vele . . . Tehetetlenül ki voltunk szolgáltatva neki, bármit tehetett volna velünk, — polyás korunkban még tiltakozni sem tudunk semmi ellen . . . és ez az asszony, akit senki nem szerződtetett hozzánk, sem rendőrt nem állítottak melléje, hogy ellenőrizze; ez az asszony mégis gondozott ingyen bennünket . . . Hogy lehet? . . .

Ugy, hogy Isten küldötte őt: Isten követje az édesanyánk. Isten nem kötött szerződést vele és nem adott rendőrt melléje, csak tele öntötte a szívét szeretettel Isten, — a saját lelkével, — és elküldötte hozzánk, értünk, nekünk . . .

Ezért szeret mindenkinél jobban az édesanyánk. Ezért tud sirni és halálos fáradtan is virrasztani értünk . . . ez az asszony, aki Istentől jött hozzánk és elvállalta, hogy más öröme ne legyen, mint a könnyei, meg a bánata és sirjon még örömeben is. És szeressen, úgylis, ha jók vagyunk és ha rosszszak . . . akkor is szeressen. Ezért merte rábizni életünket Isten. Így lett az anyánk, hogy szeret . . . mert ha nem szeret, — hiába hozta e világba életünket, — nem anyánk . . .

*

Templomomban már elbeszéltem egyszer. A tél elején, amikor még olyan jól esik, akármilyen kis meleg verőfény . . . egy ilyen verőfényes szép téli napon, mentem az utcán. Az utca tulsó járdáján egy kisgyermek vezetett egy még kisebbet. A kisebbik gyermek keserves sirással töltötte meg az utcát; folyton kiáltott valamit. Az emberek a kapukba siettek és ki-

hajoltak az ablakon, de nem láttak mást, mint hogy egy kisgyermek vezet kezénél fogva egy még kisebbet és az keservesen sir. Átugrottam az árkon, mert nem lehetett azt a keserves sirást elbirni és átmentem hozzájuk. Akkor láttam, hogy a kisiú olyan kicsi, hogy jóformán még beszélni sem tud. Csak egy szót tud, — és azt az egy szót sirja szivszaggató fájdalommal: anyám. Megkérdeztem a nagyobbik gyermeket; Miért sir ez a kisiú? Azért, — felelte, — mert anyukánál voltunk. Itt dolgozik egy üzemben, ahol nem lehet egész nap maradni. Most hazaviszem, de mindig anyukához akar menni. Amíg a nagyobbik ezt elmondta, a kisgyermek azalatt is szivettépő keservesen jajgatta: anyám, anyám. Tudom, hogy a kisgyermeknél majd minden bánatra vigasz egy kis cukor. Megpróbáltam. Bevittem a közeli boltba, cukrot vettem neki... egy szemmet a szájába tettem... de hiába. Két kis ajka nem fogta a cukrot, csak egyre ezt sirta: anyám. Akkor láttam, hogy ennek a kisiúnak az egész világ: egy asszony, akinek ő azt mondja: anyám. Hiába volt tele, jóleső napfényvel a téli utca... színes, piros papirokkal, cukorkákkal a kirakatok; neki semmi sem volt szép, mert neki csak egy szép van, egy boldogság van, egy élet, egy öröm van a világon: egy asszony, aki főléje hajlik és megcsókolja, mikor ezt mondja neki: anyám.

Másik történet egy nagy fiuról szól. Állást kapott és boldogan indult állását elfoglalni. Barátai nagy vacsorát rendeznek tiszteletére... az állomásra kísérik és mosolyogva búcsúznak tőle barátai és a menyasszonya... Csak egy asszony kíséri ki sirva: az édesanyja.

Aztán évek telnek. Isten tudja, mi történt, hogy történt. Oda lett az állás és a fiu idegen városban, összetört szívvél nyomorog. Ez a hir járja róla, itthon... Egyszer aztán haza indul, — hátha — akik oly nagyon szerették, — segítenek rajta. Barátait kereste legelőbb... hűvösen fogadták, vagy nem emlékeztek rája... Menyasszonya, másnak a jegyese. Senki sem várta. A házuk felé indul... kis mécses lángjánál egy asszony sir és imádkozik a fiáért... Csak az édesanyja várta...

*

Különös asszony az édesanyánk. Mikor megfüröszött és tiszta ágyba tett s letettük fejünket arra a párnára, amelyet az ő keze simított puhára... volt-e azóta nagyobb boldogságunk?

Miért volt olyan jó minden, amit ő készített nekünk? Lehetünk, — mióta hazulról elkerültünk, — sok előkelő ebédnek, asztalnak vendégei, sok földi jóban lehet részünk, de olyan jóízűt, mint az édesanyánk főzött, sehol nem eszünk. Miért? Mert titka van annak. Mikor ebédet készített, ránk gondolt a szive melegen, — azután, mikor már tűzre tette a felvágott hust és mindent, ami az ebédhez kellett, akkor, — még kezében volt a kés, — csendesesen a keblébe nyult és egy kis da-

rabot titkon a szívéből levágott... a szívét is mindig belefőzte... ezért volt olyan felejthetetlenül jóízű ebédje... Ezt addig teszi, csinálja így az édesanyánk, amíg egyszer elfogy a szíve... És ekkor, — meghal az anyánk. Visszamegy abba az Örök Országba, ahonnan Isten szeretetével lejárnak az anyák a Földre.

Sokáig nem tudjuk mi, hogy ki az anyánk, csak amikor már mult időben beszélünk róla... mikor otthon minden butor helyén van, mint régen, csak ő hiányzik otthonunkból: az anyánk... Csak amikor elveszítjük őt ebből a világból... csak akkor tudjuk meg igazán, hogy ki volt az a drága fehérhaju asszony, akit Isten küldött nekünk s akit, míg itt járt a földön, a szívünk így szólított: anyám.

Biró Lajos.

Madarak és fák ünnepe.

Keáves gyermekek! Olvastam egy kis történetet, melyet nektek most röviden elmondok.

Egyik községben élt egy szegény, de becsületes, munkás-ember, István bácsi. Ennek volt egy Jani nevű fiacskája, aki az iskolába járogatott. Ott a tanítónénitől, a tanítóbácsitól sok szép és hasznos dolgot tanult. Igen, mert szorgalmas és figyelmes gyermek volt. A többek között a fák szaporításáról, nemesítéséről, ültetéséről, ápolásáról és nagyon sokféle hasznáról. Azután a madarak védelméről és más egyebekről.

István bácsi vallásos ember volt. A vasárnapokat nem a korcsmában, hanem a templomban és otthon családjá körében töltötte el. A jó Isten megsegítette. Sikerült egy kis telket venni és arra házikót építeni. Egyik márciusi nap a Jani gyerek az iskolából hazaérve, kipirult arccal és boldog örömmel mutatta, hogy mit kapott a tanítóbácsitól jutalmul. Három kis körtefácskát s kérte édes apját, engedje meg, hogy a ház körül elültethesse. István bácsi jószívű ember is volt, szívesen engedett fiacskája kérésének. A faültetés megtörtént. Gondos ápolás mellett, melyet Jani az iskolában tanult, gyorsan fejlődtek a csemeték. Az ötödik év tavaszán virágdiszbe borult a három erőteljes fácska. Milyen öröm volt a háznál, mikor a kis kosár buzaaratáskor megtelt prosbélű körtével. A másik fácskáról szeptemberben szedték le a termést. A legszebb körtét róla Jani a tanítóbácsinak ajándékozta, aki szintén örvendett ezért a figyelmességért. A harmadik fácska termését elrakták télire. Majd csak karácsonykor kerül az asztalra. De az azután olyan is lesz, mint az irósvaj.

Ettől kezdve minden évben élvezte a kis család az izletes gyümölcsöt, mert a Jani gyerek megvédte a kártékony rovaroktól, hernyóktól a fácskáit. Nagy segítségére volt a kis cinke csapat, meg a vörösbecy, mely ott telepedett meg a kö-

TŰZHELY MELLETT

Merkéné asszony.

A Várhegy utja igen megcsendesült, mióta örök álomra hunyta szemét a nép vezére. Almosfalva székely népe azóta nem a nyugati, hanem a keleti hegyen épült váron, a Merke várán vigyázta a jelző zászlós kopját nappal, a lármafa kigyulását éjjel.

Most már Merke vitéz vezette a népet győzelmes csatákra. Igaz, mostanában, amióta a vezér megcsendesedett az új hazában, ritkán indult hadba a nép, csak egy-egy rövidebb portyára. De azért nem rozsdásodott meg a kard. Tele volt rabló néppel a rengeteg erdőség a Tolvajoson s a Rikán egyformán. Merke vitéz ezek ellen viselt irtó hadat, de ezek nem igen fogytak még sem. Mintha az erdőségek magukból termeltek volna őket.

Csak nem régen is, amint egy szegény árva leány a baróti sokadalomról igyekezett haza felé, egy tekergő szegődött melléje s abban a hiszemben, hogy ott, abban az átalvetőben sok pénz van, agyonütötte a szegényt. Sirjára minden arra járó követ dob s a leány emlékére a patakot Hagymáspatakának nevezik.

A tolvaj pedig eltűnt. Merke pedig dühödten fogadkozott, hogy addig nem nyugszik, amíg a föld alul is elé nem teremti. Lesz az a patak még veres patak is!

Összegyűjtötte a vitézljő népet s meghajtotta velük az egész nagy erdőt. Sokat elfogott s ott mindjárt a Hagymásvára előtt fel is akasztatta sorjában őket. Megpihenni, éhséget, szomjuságot elüzni betértek a várba. A gazda, egy árva leány, nagy szivességgel fogadta, minden jóval megtraktálta. A gazda hiánya semmiben nem látszott: mindenütt szép rend. Maga a ház leányasszonya sűrög-forog mindenfelé, kedves szóval, édes pillantással kínálgat s addig-addig forgolódott, míg csak belelopta magát a Merke szívébe, aki sűrű vendég lett ezután Hagymás várában.

Száz szónak is egy a vége: menyecske került a Merke várába, aki mindjárt az első napon rendcsináláshoz fogott. Nem tűrte maga körül a szájtató, léhűtő népet. Égett a kezében a munka, de azt akarta, hogy más is úgy dolgozzék. Csattogott a poroló, de még jobban az asszony nyelve, supogott a deres, de az ütéseket maga az asszony számllalta. Még a vár alatt szántogató, erdőorotó emberekre is rá-rá kiabált a vár könyöklőjéről. Ha száz szemé lett volna sem látott volna többet, száz kézzel sem intézhetett volna többet,

pedig neki is csak kettő volt. No, igaz, hogy szája is csak egy volt, de az az egy felért kétszázzal is.

Merke vitéz egy ideig élvezte az új rendet, de azután, hogy neki is mind gyakrabban járt ki a leckéből, el-el kóborolgatott vadászni. A hegy alatt levő Álmosfalva népe is sokszor hallotta csattogni az ifjú asszony nyelvét, mely olyan élesen vágott, mint éppen a Merkén szinte állandó hideg szél. Messze el is kerülte, akinek nem állott éppen rendben a szé-nája s szorgalom és becsületesség dolgában hiányosnak mutatkozott. De még a nyugodt lelkiismerettel járók is sűrűn kérdezték, felfelé igyekezve a hegyen, a lefelé jövőktől, hogy otthon van-e a Merkéné asszony. Hát bizony otthon volt az mindig, valahányszor olyan valakit vitt arra rossz sorsa, aki takargatni valóival együtt magát is szerette volna a szigorú szemek előtt eltakarni.

A vár ura pedig nagy vadász-szenvedéllyel vetette magát a hatalmas erdőségekbe. A Dugásban vaddisznót, a Hosszszumezón bölényt, a Halaságon medvét hajtott s közbe észre is alig vette, hogy a Tolvajos és Rika kezd megtelni újra rabló népséggel.

Egy vadászata alkalmával, a Leshegyről lejövet, egy nagy csapat tolvajbanda fogta közre. A vitéz egyedül volt, de megszorítva jó lovát, közéjük ugrott. A nyilak, mint záporosó hullottak körülötte, magából, lovából már több állott ki, mikor egy nyilvessző szügyön találta lovát. A nemes állat horkolva ágaskodott fel, de nyomban kinlódva terült a földre, maga alá nyomva gazdája bal lábát is. Ott nyomták el a rablók, könyökből levágták mind a két karját, térdből a lábait, levágták orrát-fülét, kiszurták a szemeit s egy hatalmas kőszikláról, mely meredeken nyulik a Vargyas patak fölé, az alant zugó vízbe dobták. E sziklatornyot azóta Ejtőkőnek nevezik a nép.

A vár gazda nélkül maradt. Az özvegy is visszaköltözött Hagymás várába, de a nép ma is megkérdezi a Merkéről lejövőket, hogy otthon van-e Merkéné asszonyság.

Csak hogy ma már nem az egykori szép asszonyra emlékeznek, akinek a szava éle jobban vágott, mint a Merke hideg szele s aki mégis féltő gonddal és nagy szeretettel vigyázott népe erkölcsére, becsületre, szorgalmas életére. Az asszonyi szó éle rég letompult a Merkén, csak a szél uralja. Talán az is azért állandóan olyan hideg, élesen metsző, mert a hajdani szép asszony lelke nyargal végig rajta nyugtalanul, hogy állandóan örködjék népe becsülete és szorgalma fölött s izzó, sarkalja és korholja a késői nemzedéket is.

Álmosfalvát azóta Almásfalvának, Homoródalmásnak és Merestínek is hívták, de a Merkéné örködjő figyelme ma is ott zug végig a hegyen s otthon is lesz a világ végéig is, hogy sarkalja, biztassa, őrizze az ő székely népét, számonkérje becsületét, munkáját, ősi örökségét.

Simén Domokos.

A cluji Unitárius Nőszövetségének évi közgyűlése.

A cluji Unitárius Nőszövetsége jelen év ápr. hó 9-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyből egy nemesen munkálkodó egyesületnek igazi emberszeretettől áthatott komoly, Istennek tetsző munkája bontakozott ki. A közgyűlés Ürmösi Károly esperes buzgó imájával kezdődött, majd meg özv. Csifó Salamonné tartalmas elnöki megnyitója után Lőrinczy Zoltánné titkárnő tartotta meg jelentését, melynek főbb adatait itt közöljük, minthogy sajnos nincsen terünk arra, hogy az egész jelentést közöljük, mint ahogy a dolog érdeme megkívánná. Mint egyházunknak jótékony egyesülete arra igyekezett, hogy az elesett és nyomorban sanyalódó unitárius anyák és gyermekek szenvedéseit, nélkülözéseit enyhítse. E munkában kizárólag a nőszövetsége választmányának és tagjainak áldozatkész munkásságára, valamint fajunk és vallásunk fentartásáéért és előhaladásáért áldozatnőző és akarni kívánó hiveink segítségére támaszkodtak. Léglényegesebb tevékenységei közé tartozott a *Napközi Otthon* fenntartása. Az első félévben, illetve az iskolai év bezárásáig a régi helyén és régi keretek között működött. De az ősz folyamán az egyházközség építkezése folytán eddigi helyiségünket lebontották, s így 1937 októberétől csak a legnagyobb mértékben reá szorultaknak adtak ebédet a Nőszöv. helyiségében. A fenntartást a mai szegény viszonyok között is az odaadó nehéz és gondos munka sikeresen megoldotta. Elismeréssel emlékezik meg a Turda-Aires köri megértő testvéreink áldozatkészségéről. E vidéknek köszönhető az egész évi zöldség, vetemény, melyet a Léber-cég szállított be díjmentesen. Több pénzbeli és természetbeni adományt kaptak több unitárius hitrokunktól, több kpreskedőtől s iparostól. Az iskolás gyermekeken kívül ebédet adtak egy egyetemi hallgatónak és egy leányotthonban elhelyezett 9 éves leánykának, és egy nehéz anyagi körülmények közé jutott házaspárnak, aki ezért a Napközi Otthon konyháját vezeti. Egy örökbefogadott árva fiú összes ruházati, ellátási és tanulmányköltségeit fedezte az idén is. Dr. Gyergyay Árpád orvosprofesszor ur pedig szíves volt a szükségessé vált operációt ingyen végrehajtani.

Elhelyeztek a szentlászlói tudógondozó intézetben egy igen

sulyos állapotban levő beteg hitsorsosunkat, a költségeket részben tagjaink által följánlott havi hozzájárulásokból fedezték. Állandó segélyben részesítettek több munkaképtelen aggot, házbér és tűzifa segélyt számtalan esetben osztottak ki. Szegény elemi iskolás gyermekek számára tizórára meleg tejet osztottak ki. Szegénysorsu hitrokainknak több esetben nyújtott kamatmentes kölcsönt. A középiskolai tanulók ruháit rendbe szedte, amit a tanulók nagy hálával fogadtak. Kinyomatta Péter Rózsika átdolgozásában Árgyirus Királyi című gyönyörű szindarabot, mely hasznos szolgálatot tesz a műkedvelő munka szempontjából. Az egyetemi hallgatók könyvkölcsönző vállalkozásához 500 Leivel járult hozzá. A karácsonykor kiosztott segélyadományok 10.610 leit tettek ki.

A jótékonyág gyakorlata mellett fönntartotta az összeköttetést hasonló célt szolgáló egyletekkel.

Mindezen értékes munkára a költségeket saját megadóztatással, gyűjtéssel és a nőegylet termék helyes gazdálkodás utján való értékesítésével érte el. A Nőkszövetsége tehát szépen és helyesen dolgozott. Adja az Isten, hogy tovább is sikeresen folytathassa emberszerető, könnyeket felszáritó munkáját.

Az idéni kötőkék. A mult polgári évben megemlékeztünk volt az akkor tartott szépen sikerült, meleg, barátságos kötőkékről. Most röviden jelen évben eddig tartott kötőkékről, adunk rövid beszámolót. Érdekes és különböző szempontból értékes felolvasásokat tartottak: Gálfi Lőrinc teol. tanár, Márkos Albert főgimn. tanár és Gálffy Zsigmond kollégiumi igazgató. A műsor művészi részében művészi színvonalon álló énekekkel közreműködtek: Gyallay Pap Domokosné, Dr. Gündischné, Fogarassy Klári és Varga Jánosné. Más zeneszámmal: Boga László (cselló), Márkos Albert, Guráth Erzsébet, Cseke Vilmos és Boga László (quartett), P. Szentmártoni Lenke (zongora). Szavalattal: Gyallay Pap Domokos, Márkos András és S. Sillay Erzsébet.

A háziasszonyi tisztet a következő nők töltötték be: 1. Vaska D. Dezsőné, Péter Rózsika, Szabó Rezsőné, Agyagássy Sándorné és Bálint Domokosné. 2. Lőrinczy Zoltánné, Benczédi Pálné, Hantz Piroska, Técsy Ilma, Vályi Ilona. 3. Vass Domokosné, Nagy Józsefné, Györffy Domokosné, Patakfalvi Zsigmondné, Ürmösi Józsefné, Fazakas Olga. 4. László Gyuláné, Hidegh Mihályné, Gálfi Lőrincné, Ürmösi Károlyné, Szentmártoni Kálmánné, Kovács Margit. 5. Márkos Albertné, Guráth Béláné, Szathmári Juliska, Útő Lajosné, Kovács Irén, Zsigmond Ilona. 6. Gálffy Zsigmondné, Tóth Istvánné, Emmerth Béláné, Hadházy Sándorné ifj., Szilágyi Lászlóné, Dr. Fazakas Jánosné. 7. Vajna Lajosné, Csifó Salomonné, Dr. Mikó Lőrincné, Csató Pálné, Dr. Kauntz Józsefné, Dr. Gyergyay Árpádné. A sok szép kötőke emelkedett szellemben folyt le és kedvező hatással volt nemcsak a jótékonyág gyakorlására, hanem általában az egyházi életre is.

A Szabad Keresztény és Szabad Vallásos Ifjuság Nemzetközi Társasága jelen év július hó 27 — aug. 1-ig Hollandiában a szabad ég alatt összejövetelt, megbeszélést tart. Hollandia valóban eszményi helye a táborozásnak az ifjuság számára. Az éghajlat kedvező volta, a tájak nagyszerűsége, a hollandusok vendégszeretete egyaránt sokat ígérnek. A megbeszélés központi eszméjének a következő tárgyat tűzték ki: *A szabad-
elvű kereszténységnek egysége illuzió-e vagy egy várható jövő?* A következő tárgyak szerepelnek: A vallásos tekintély, Dr. S. L. Adams tanár, Amerika. *A közeledés két módja: az angolszász és a német.* Előadó nincs megnevezve. A vallásos individualizmus és a társadalmi felelősség. Előadó Dr. Stanley I. Kennett (Anglia). *A mi hozzájárulásunk az egyetemes egyházhoz.* Ferencz József lelkész, Budapest. A július hó 31-én tartandó istentiszteletet pedig Simén Dániel lupeni lelkész fogja tartani. Amint a szemelvényesen közölt tárgysorozatból is látható, nagyon érdekes eszmék nyernek megvitatást a hollandiai ifjusági találkozón, melyen a világ minden tájáról jeles emberek vesznek részt. Adja az Isten, hogy közülünk is minél többen részt vehessenek benne.

A jövő évi Naptár ügye. Az 1939. évi Naptárra a közleményeket, cikkeket kérjük legkésőbb július hó 1-ig a szerkesztőség címére beküldeni, hogy a naptár szellemi részét az olcsóbb nyomdai árak idején, a nyáron kinyomathassuk. A névtárba szükséges adatokat, ha azok az esperesi vizsgálószték jegyzőkönyvében nem található meg, valamint a megrendeléseket kérjük szintén július 1-ig bejelenteni. A honnan bejelentés nem érkezik, úgy tekintjük, hogy a múlt évi menyiséget rendelik meg, s e szerint nyomtatjuk ki a példányszámokat. Ha a naptár árát 15 leire fölemelhetnők, tartalmát egy egész nyomtatott ivvel nagyobbíthatnók. Ha pedig egy leit a postaköltségre számíthatnánk, akkor minden lelkészi hivatalnak a címére küldhetnők s nem kellene egyes központi helyeket terhelnünk. A vásárookra nézve kérjük az esetleges hibákat bejelenteni, hogy jövőre kiküszöbölhessük. A naptárral arra igyekszünk, hogy korán jelenjen meg. Azonban a vásárjegyzéket rendszerint csak november hó elején lehet megkapni a miniszteriumtól s ezért annak a kinyomatásával addig várnunk kell. A többi részét addig kinyomatjuk s a vásárjegyzéket hozzacsatoljuk. Arra igyekszünk, hogy hamar készen legyünk, ez azonban a vásárok pontos összeállításának nehézségei miatt nem egészen tőlünk függ.

Tg.-mureş-i ifjusági megbeszélés. Ifjusági szervezetünk Munkaügyi Bizottsága azzal a céllal alakult meg, hogy az ifjusági élet felfrissítése érdekében dolgozzék. A megállapított terv szerint április 3-án a tg.-mureş-i ifjusági tagozatot látogatta meg. A Munkaügyi Bizottság részéről Erdő János, Vörös István és Csifó Nagy László voltak kiküldve, akik az ottani ifjusági mozgalom vezetőivel Halmágyi János esperes ur elnöksége alatt

fontos megbeszéléseket folytattak, melynek gyümölcsét a közeljövőben látni reméljük. Ez alkalommal a templomban az istentiszteletet is ők végezték. Imát Erdő János, egyházi beszédet Csifó Nagy László mondott. Az ifju lelkészek munkássága, buzgó szolgálata igen jó hatást gyakorolt a székely fővárosban lakó hiveinkre.

Az egyszerű temetés. *Dr. Varga Béla* püspökhelyettes 152—1938 sz. alatt egy felhívást bocsátott ki, melyben a temetkezéseknél, a gyászolók anyagi erejét meghaladó pompa és fényűzés kifejtése ellen emel szót. Az unitárius vallás egyszerű, tiszta, bensőséges vallás. Nem a külsőségekre, látszatra, hanem a lélek nemességére fektet súlyt. Mennyivel nemesebb és értékesebb az, hogyha az utódok valamely egyházi nemes célra alapítványt tesznek és ezzel fönntartják szeretett halottjuknak nevét, mintha egy csomó anyagi értéket örökre a föld alá temetnek!... A körirat jót akar s azt minden jó unitáriusnak figyelmébe ajánljuk... Tartsuk meg régi unitárius elődeink egyszerű, nemes hitét, kövessük erkölceiket s ne feledkezzünk meg a jótétemény gyakorlásáról.

Ifjusági egyletek vezetőinek szives figyelmébe! Nemes Nagy Mártha „Vád” című verses kötete a napokban hagyja el a sajtót. Az Egyetemes Ifjusági Szervezet adja ki E. Fekete Lajos költő-pap mély és rokonszenves ajánló soraival. Az Egyetemes Szervezet e kezdeményező lépéssel kettős célt kíván szolgálni: ifju értékeinket kiségiteni az ismeretlenség homályából s szorosabb kapcsolatba hozni az olvasó közönséggel s ha lehetséges számukra némi írói honoráriumot juttatni. Nemes Nagy Mártha mindkét cél szempontjából méltó a támogatásra. Verseiben sok a finomság, báj, kellem, gyöngéd vád, nagy hit, mély szeretet. És sorsában sok a megindító, rokonszenvet keltő. Nemes Nagy Mártha minden ifjusági megmozdulást élénken figyelt s tollával hatékonyan támogatott. S most itt a kiváló alkalom, hogy az egyletek mégértő és méltányló magatartást tanusítsanak vele szemben, de az E. Szervezettel szemben is. Minden ifjusági egylet címére egy-két példányt küldünk azzal a kéréssel, hogy azt elhelyezni, illetőleg átvenni sziveskedjenek s a vezetők hatalmazzák fel az elnökséget, hogy a küldött példányszámok árát a júniusi kongruából vagy központi illetményekből egy összegben levonathassa. A könyv csinos, művészies kiállításban jelenik meg finom famentes papiron, mintegy 80 oldalnyi terjedelemben. Egyes szám ára 40 lei. A várható támogatás reményében szeretettel kér minden szép és nemes céllért lelkesedő egyletet.

Simén Dániel, lelkész-ifj.-elnök.

Shakirov Sebestyén képkiallítása. A napokban nyitotta meg képkiallítását az unitárius kollégium épületében Shakirov Sebestyén, hitrokon, Baiamaren élő orosz származású festőművész, aki 38 képét mutatja be a nagyközönségnek. Baiamare, Deva és a Jiul völgyének legszebb és lehangulatósabb részei elevenülnek meg ezeken a művészi képeken, melyek a bányászvilág életébe, a régi multról beszélő történeti várromok titkaiba, a havasok sajátos világába adnak a művész meglátásán keresztül érdekes betekintést. Sok frissesség, közvetlenség és a színek melegsége és hangulati érzelmi egysége jellemzi Shakirov képeit, bizonyosságul annak, hogy ez a művész őszintén-élő és átérzi benyomásait és igyekszik azokat a mindig a leg-sikerültebb és legkifejezőbb módon vászonra vetíteni. Nehány tanulmányfeje, tájrészlete, devai képe kunyhóképei, a maguk bensőséges hangulatával erősen meg is fogják a néző lelkét. A mi szempontunkból az is kiválóan fontos, hogy a jeles festőművész Deva várát, az unitáriusok Golgotháját több képen lefestette. Ugy látszik, hogy az ő lelkét, amely az orosz viszonyok miatt telve van végtelen fájdalommal, a hatalmas vár golgothás kódéval mélyen megihlette. Igazi művészet látszik képeiből.

Balázs Zsigmond: Az I. G. Duca-i főgimnázium Értesítője az 1936/37 isk. évről. A gondosan összeállított Értesítő első lapját az oly korán elhunyt néhai Boros Jenő emlékének szenteli, kinek érdemeit meleg szavakban méltatja, azután hű képet nyújt a főgimn. kormányzatáról, a tantestületről, majd meg az 1936/37 év történetét adja elő. Végül a tanulók osztályozását és a statisztikai adatokat találjuk az 53 oldalra terjedő csinos kiállítású füzetben, melynek címlapját a főgimnázium szép új épületének a képe díszíti.

Évvégi jutalomkönyvek. Olvasóink figyelmét hangsúlyozottan fölhevítjük a *Minerva Műintézet* ez évi *jutalomkönyv* mozgalmára, melynek célja az, hogy a tanulók kezébe a tanév végén minél több megfelelő jó könyvet lehessen adni. Ez a nagyfontosságú mozgalom évről-évre erősödve oly szép eredményt ért el, hogy a lefolyt kilenc év alatt

közel 80.000 darab jó könyvet, kevés híján 2 millió lej értékben juttathatott a magyar ifjuság kezébe. Ebben az évben már *tizedik* évfordulóját éri meg ez a nemescélú mozgalom, mely ünnepi eseménnyel kapcsolatban a Minerva Műintézet ez évben a rendelés összegéhez mérten az eddiginél is nagyobb mennyiségben fog szétküldeni ajándékkönyveket a rendelőknek. Az eddigi nagy kedvezmény most is fennáll, mely szerint a rendelő *teljesen ingyen* kap minden, a Minerva kiadványaiból történő rendeléshez még *ugyanannyi értékű*, ha pedig más kiadású könyvekből rendelnek, akkor még *félannyi értékű* ajándékkönyvet, mint amekkora volt a rendelés összege. A jutalomkönyv-mozgalomra vonatkozó tájékoztató és könyvjegyzék április hó közepén szétküldésre került, az összes magyar egyházak és iskolák részére. Amennyiben nem érkezett volna meg, készséggel szolgál részletes fölvilágosítással a Minerva Műintézet jutalomkönyv-osztálya Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

A târnavaei egyházkör új esperese.

A târnavaei Unitárius Egyházkör esperese: *Gvidó Béla* diciosánmartini lelkész 50 évi papi szolgálat és 44 évi esperesi működése után, április elsején nyugalomba vonult s a târnavaei Unitárius Egyházkör rendkívüli közgyűlése *Gvidó Béla* helyére 6 esztendő s időtartamra *Mátyus Gergely* seucai lelkészt választotta esperessé, aki ígéretet tett arra, hogy elődeinek nyomdokába lépve, az Egyházkör érdekeit mindig megvédi. Minthogy a többi egyházköri tisztviselők megbízatása is az év folyamán lejár, a közgyűlésen egyuttal megejtették a választásokat hat esztendő s ciklus tartamára. A választás során egyházköri jegyzőnek: *Sándor Gergely* deaji lelkészt, közügyigazgatónak: *Lőrinczi Gergely* suplaci lelkészt, pénztárosnak: *Kiss Tihamér* adamuși lelkészt választották, míg az egyházi képviselőtanácsba köri delegátusként: *Szathmáry Gyula* hărănglabi birtokos, köri felügyelőgondnok jelöltetett ki.

Az új alkotmánytörvény

a vallásra és az egyházi életre kiváló súlyt helyez. A házasságkötésnél nemcsak ajánlja az egyházi áldást, hanem kötelezően elő is írja. A törvénynek még nincsen készen a végrehajtási utasítása s ennél fogva nem tudjuk, hogy a gyakorlatban miként fog rendeződni, de a törvény szelleméből az olvasható ki, hogy az egyházi áldás hiánya ezután a törvény érvényben léte után semmissé teszi a csak polgárilag megkötött házasságot. Ez is a helyes. A házasság sokkal több, mint polgári szerződés. A házasság erkölcsi jelentősége domborodik ki az új s a már érvényben levő új alkotmánytörvényben. Az új törvényben különben a vallás és vallásos élet kellő védelemben és támogatásban részesül, amit csak örömmel üdvözölhetünk.

Uj unitárius leányegyházközségek létesítése.

Az aradi unitárius leányegyházközség folyó évi április hó 24-én délelőtt alakult meg. A megalakulás munkájában nagy szerepe volt különösen Pataki nyug. tanárnak; gondnokká választott Jakab Géza író és hirlapíró, jegyzővé Pataki tanár atyánkfia s ezeken kívül a közgyűlés 12 keblitanácsost is választott. A megválasztottakat Dr. Kiss Elek teológiai akadémiai dékán és megválasztott egyházi főjegyző eskette föl. Gyűlés után egyházi beszédet mondott Komjászegi Géza bihori lelkész s urvacsorai ágendát tartva, urvacsorát osztott Dr. Kiss Elek. A közgyűlésen mintegy ötvenen vettek részt, amely az ottani evangélikusok tanácsstermében volt megtartható. Ez uton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk Méltóságos Frient püspök urnak szives és barátságos vendéglátásáért. Az egyházközség a bihori anyaegyházközséghez csatlakozott.

Aznap délután Timișoaran az evangélikusok díszes templomában mondott egyházi beszédet Dr. Kiss Elek és esketett meg egy fiatal párt Komjászegi Géza lelkész. Az evangélikusok itt is a legnagyobb szivességgel bocsátották rendelkezésünkre a templomot s ez év június 12-én az ők épületében fog megalakulni a timișoari leányegyházközség. Hálával említjük föl Gotthárd Áron igazgató ur szives támogatását és köszönjük evangélikus testvéreinknek baráti jóságát.

Itt említjük meg azt is, hogy Dr. Kiss Elek dékán husvét első-, másodnapján Mihai Viteazul-on prédikált és osztott urvacsorát, miközben a gondnokkal és lelkésszel a híveket látogatta meg s harmadnapján délelőtt Turdán tartott istentiszteletet.

Bihori ünnepek. A husvéti ünnepek alkalmával Csifó Nagy László Bihar megyei hittestvéreinket látogatta meg. Ünnepe első napján Bihorban tartott istentiszteletet, mikor a helybeli lelkész Oradean teljesített szolgálatot. Második napon Oradean hirdette az ígét. Mindkét helyen nagyon kedves és lelkesítő benyomást nyert az unitáriusok kicsiny csoportjának kitartó hithűségéről. Egyik legkedvesebb szolgálata volt az, hogy az ifju bihori lelkésznek: Komjászeghi Gézának Évike nevű kis leányát megkeresztelte.

Olvasóinkhoz. A posta megköveteli, hogy kisebb városokban is a címzésnél kitüntessük az utcát és házszámot, különben a lapot nem kézbesíti. Felkérjük azokat az olvasóinkat, akiknek címzésük hiányos vagy hibás, vagy esetleg lakást változtatnak, szíveskedjenek kiadóhivatalunkat értesíteni. Mindent megteszünk, hogy olvasóink a rendes időben megkapják a lapot.

A szabadelvű kereszténység és vallásos szabadság érdekében alakult nemzetközi társulat a jelen évben teológiai megbeszélését Bentveld-ben (Hollandia) tartja meg július hó 18—23-ig. Mint a megelőző években, most is a vallás, tudomány, erkölcsiség és a társadalom legfontosabb kérdései kerülnek szóba és a szabadelvű gondolkozók legjelesebbjei vesznek részt benne. A jelen évben a fő tárgy a következő: **A szabadelvű kereszténység jövője.** A tárgysorozat még nincsen véglegesen megállapítva, de a főbb pontjai már ismeretesek. A megbeszélés vezetője Dr. L. I. van Holk (Hollandia) tanár. Megnyitó beszéd július 18-án „Szellemi kereszténység, a szabadelvű vallás eszménye” címen előad H. Hermelink (Németország) tanár. Július 19-én „A kijelentésnek és vallásos tapasztalatnak szabadelvű felfogása” előadja I. L. Adams (Amerika) tanár. Ugyanazon nap este: „A lelkész hivatala”, „A lelkész, mint az ifjúság vezére” címen előad Kővári Jakab (Transylvania) lelkész és okl. vallástanárr. „A lelkész, mint a vallás tanítója” címen előad Morti P. lelkész (Schweitz). Július 20-án „A biblia formai és anyagi értéke a szabadelvű kereszténység szerint” előadja Dr. H. McLachlan teol. akad. igazgató (Anglia). Ezekon kívül még fontos kérdésekről előadnak Dr. R. C. Dexter (Amerika), Dr. C. I. Bleeker (Hollandia), Dr. E. Platzhoff Lejeuve (Sweitz), F. Konór (Csehország), S. Bixler (Amerika). A gyűlés résztvevőinek július 18—23-ig lakás és kosztja 17¹/₂ holland forint, körülbelül 2 angol font sterling és 10 sil-ling. A rendezősegtől értesítés jött, hogy egy transylvániai résztvevőnek a lakás és koszt költségeit fedezik. Óhajtandó, hogy tőlünk is minél többen vegyenek részt ezen a nagyjelentőségű összejövetelen.

Unitárius Téli Gazdasági Iskolánk megnyitásakor több jóakarónk szíves volt méhrajokat igérni az iskola méhesének benépesítésére. A méhest azóta megépítettük. Több rendszerű kaptárt szereztünk bele. Az elmúlt év kedvezőbb lévén a méhészkedésre, szeretettel kérjük azon méhészkedő jóakaróinkat, kik iskolánkhoz közelebb laknak s egy-egy rajt inkább nélkülözhetnek, hogy méhesünk benépesítésében segítségünkre jöni szívesek legyenek egy-egy raj adományozásával. **Az iskola igazgatósága.**

Kérjük tudósítóinkat, hogy mindennemű helység- és utca-neveket az állam által meghatározott román elnevezéssel küldjék, mivel a fennálló törvényrendelet ezt előírja.

Fikker János bölcseletdoktor. A napokban vettük a hirt, hogy *Fikker János* Plăești-i lelkészt a szegedi egyetemen a bölcselet doktorává avatták a husvét előtti napokban. Fikker János az elmúlt években tett középiskolai vallás- és teológiai magántanári vizsgát, amiből az látszik, hogy komoly, alapos tudományos működést fejtett ki. Amellett egyházközségi-, közművelődési- és gazdasági ügyekben is — ellentétben az ugynevezett tudós, de gyakorlati érzéknélküli lelkészekkel — sikeres, népének javát szolgáló nem közönséges tevékenységet fejtett ki. Fikker Jánosnak ezen szép sikere alkalmából sok szerencsét kívánunk.

Hirdetmények. Comșești, Turda megyei község határában levő s az Unitárius Egyház tulajdonát képező kb. 46 kat. holdnyi egy tagban levő terület, amelynek kb. egynegyed része fel van törve és bevetve, a többi pedig legelőnek használatik, nyilvános árajánlat alapján eladatik. — Iara de Mureș, Mureș megyei község határában levő kb. 30 kat. hold mezőgazdasági és kb. 10 kat. hold erdőterületből álló s az Unitárius Egyház tulajdonát képező birtok nyilvános árajánlat alapján eladatik. Árajánlatok 1938 évi május hó 10-ig adandók be az Unitárius Egyház Jóságfelügyelőségéhez, Cluj Calea Marechal Foch 12., I. em. 20, ahol a hivatalos órák alatt felvilágosítással is szolgálnak.

Házasság. *Gál Irénke* tanítónő (Turda) és *Nagy Jankó* vasuti almérnök (Moldovanești-Sinaia) törvényes házasságot kötöttek és f. évi március 27-én Colteștin *Gál* Gyula unitárius lelkész előtt egyházi áldásban részesültek. Az új párnak boldogságot és sok örömet kívánunk.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába március 21-től április 26-ig *előfizetési díjat fizettek*: Özv. Barabás Jánosné Rimetea 1935—1938-ra, Csiky Sándor Uioara 1938-ra; Kiss Jánosné, Kiss Józsefné, Kiss Károlyné, Knobloch Rezsóné, Kovács Lajosné, Özv. Kónya Gáborné, Lázár Sándorné, Lőrincz Bálintné, Özv. Machold Róbertné, Markovits Leoné, Máthé Györgyné, Pataki Jánosné, Péterffy Áronné, Özv. Preiszner Péterné, Römer Györgyné, Sándor Gergelyné, Özv. Sáska Dénesné, Schuszter Vilmosné, Seiffert Jánosné, Sütő Sándorné, Szabó Mózesné, Szász Andrásné, Szász Jánosné, Özv. Szász Károlyné, Szász Lászlóné, Székely Domokosné, Szilassy Gyuláné, Id. Szolga Ferencné, Szócs Istvánné, Dr. Tauglicht Sámuelné, Tóth Mózesné, Török Sándorné, Unitárius Nőegylet, Wiesel Mózesné, Zátyi Jánosné, Dr. Kerekes Istvánné, Balog Mihályné, Ferencz Béláné, Fülöp Árpádné, Harkó Ferencné, Nemes Nagy Lajosné, Özv. Németh Istvánné, Sándor Albertné, Sigmond Kálmánné, Soós Jánosné, Sólyom Jánosné, Szabó Jenőné, Takács Miklósné Brașov 1936—1937; Holly Károlyné, Szabó Mihályné, Hoch Jenőné, Szabó Istvánné, Bert Sándorné, Bokor Józsefné, Belkovics Józsefné, Oltean Emma, György Emődné, Göncz Mihályné, Ambrus Lajosné, Aschauer Józsefné, Bacconi Béláné, Id. Bálint Jánosné, Bálint Lászlóné, Bekei Ervinné,

Özv. Bencze Dénesné, Benedek Dénesné, Benedek Sándorné, Benovits Jenőné, Biró Lajosné, Bittermann Emilné, Bobancu-
né Simon Anna, Bunica Jánosné, Czopf Jánosné, Özv. Czám-
pa Gusztávne, Czifra Zsigmondné, Csibi Lajosné, Csoma Győ-
zöné, Csüdör Béláné, Darkó Józsefné, Dávid Jenőné, Özv. De-
meter Dénesné, Derzsi Béláné, Dobra Dénesné, Elek György-
né, Elekes Lajosné, Farkas Istvánné, Fazakas Jánosné, Fe-
kete Gáborné, Ferencz Istvánné, Gál Vilmosné, Gergely Já-
nosné, Gergely Mózesné, Gocsmán Béláné, Gottfried Sándor-
né, Gyöngyösi Károly, Ilkey Elekne, Ilyés Andrásné, Incze
Gyuláné, Izsák Domokosné, Izsák Vilmosné, Jakab Vilmosné,
Kacsó Sándorné, Kalmár Piroška, Ilkey Ferencné, Keresztes
Gyuláné, Keresztes Jánosné, Özv. Kiss Istvánné, Kasper Já-
nosné Braşov 1937-re; Einzig Jenő 1938-ra, Szalay Istvánné
Dárste 1937-re; Kozma Miklós Aita-Mare 1938—1939-re; Id.
Ferenczy Mózes Pietroasă 1937—1938-ra; Bedő Ferenc, Ra-
duly Jánosné Tg.-Săucesc 1937; D. F. Egylet Sântionlunca
1935-re, Barabás Béla 1934—1936-ra, Csiky, Ereşteghin, Kele-
men István Beşeneu 1937-re; Domján Péterné Cluj 1937—
1938-ra; Felsőosztályúak Könyvtára 1934—1938-ra, Kádár Gá-
bor 1934-re; Szabó László, Téglás Áron Calnic 1938-ra; Ke-
resztes Lajos Baţanii 1937—1938-ra.

Évi tagsági díjat fizettek: Biró Domokosné Ocna de sus,
Gyallay P. Domokosné Cluj, Pap Ferenc Saulia de Câmpia,
Nagy Sámuel Şarmaş 1938-ra, Ütő Gábor Calnic 1937-re, Uni-
tárius Egyházközség Sântionlunca 1935—1936-ra, Ütő Béla
Moacşa 1936—1937-re, Dr. Ferencz Áron Cluj 1937-re, Biró
Andrásné 1932—1934-re Cluj (100 L.), Szász Ráchei 1936-ra,
Özv. Csathó Pálné 1932-re, Ajtay János 1935-re, Id. Kovács
Elek 1937-re; Végh Mihály Satul-Nou 1935—1938-ra, Bölöni
Vilmos Cojocna 1933—1936-ra (200 L.), Özv. Pethe Andrásné
Ilieni 1937—1938-ra.

Alapítói díjat fizettek: Gyallay P. Domokos, Guráth Bélá-
né, Dr. Fazakas János, Dr. Csutak Mihály Cluj 200—200 L.
Cluj, 1938 április 26. **Gálfi Lőrinc**, pénztárnok.

Az Unitárius Közlöny előfizetési ára évi 36 lei. A D. F. E.
évi rendes tagsági díja 60 lej. A D. F. E. örökös alapítói díja
1000 lej. A rendes- és alapító-tagok egyleti tagsági jogaik gyakorlása
mellett kapják az Unitárius Közlönyt is. Az előfizetési díj csak a
Közlönyre jogosít. Kívánatos tehát, hogy mindenki lépjen be az egylet
tagjai sorába s díjait rendezze. Egyleti jogait csak az gyakorolhatja, aki
tagsági díjait rendezte. Előfizetés külföldre 90 lej. Minden pénzküldemény
Gálfi Lőrinc pénztáros címére küldendő Cluj, Calea Marechal Foch 12.

oo

Az „Unitárius Közlöny“ megjelenik havonta.

oo

Szerkesztő: Benczédi Pál, Cluj, Colegiul Unitarian.

Tipografia „Pallas“ könyvnyomda Cluj, Strada Vlahta 3.